

СХВАЛЕНО

Протокол загальних зборів
трудового колективу
КЗ «Миколаївська гімназія
ім. Василя Земляка»
30.08.2024 №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ КЗ «Миколаївська
гімназія ім. Василя Земляка»
наказ №80 від 02.09.2024р.
Євгенія МАТВІЄНКО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «МИКОЛАЇВСЬКА ГІМНАЗІЯ
ІМ. ВАСИЛЯ ЗЕМЛЯКА САМГОРОДОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ХМІЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ»
на 2024-2025н.р.**

Вступ

Освітня програма Комунального закладу «Миколаївська гімназія ім. Василя Земляка Самгородоцької сільської ради Хмільницького району Вінницької області» (далі освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями, учнями обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державним стандартом освіти. Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України про дошкільну освіту (Прийняття 11.07.2001 року, в редакції станом на 31.03.2023 р.);

- Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти, нова редакція, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 р. № 33);

- Освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина», науковий керівник Огневюк В.О. (лист Міністерства освіти і науки України від 23.07.2020 № 1/11-4960);

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017р. Набрання чинності 28.09.2017р.)

- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Прийняття 16.01.2020р. Набрання чинності 18.03.2022р.):

- Державного стандарту початкової освіти (Затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 р. № 688, зі змінами від 16.08.2019р.);

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 р. № 743-22 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;

- «Державного стандарту базової середньої освіти» (затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, зі змінами від 30.08.2022 р. № 972);

- Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 235 від 19.02.2021 в редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 1120 від 09.08.2024)

- Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392);

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405.

Мета і завдання освітньої програми закладу :

- задоволення потреб громадян у догляді та навчанні дітей дошкільного віку, у забезпеченні умов для здобуття дошкільної освіти;

- збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини;

- виховання любові до України, шанобливого ставлення до родини та рідної мови, національних цінностей українського народу, а також цінностей інших націй і народів, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;
- формування життєвокомпетентної особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду;
- всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів :

- дитиноцентрованості і природовідповідальності ;
- рівному доступі до якісної дошкільної освіти кожній дитині, освіти без дискримінації за будь якими ознаками;
- розвитку творчих задатків, здібностей, талантів дітей;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей ;
- логічної послідовності і достатності засвоєння здобувачами освіти і предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання ;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Дана освітня програма:

- відповідає структурі Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина»;
- визначає (в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідною освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на дитину за віковими групами (в годинах, його розподіл між орієнтовними видами діяльності за освітніми лініями за віковими групами);
- відповідає структурі типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти ;
- визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі повної загальної середньої освіти, в годинах, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання);
- містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів відповідної типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі в межах мінімального/ максимального навантаження для кожної галузі між обов'язковими для вивчення навчальними предметами;

- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються в закладі освіти в освітньому процесі, та /або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання здобувачів освіти з навчальних предметів (інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами);

-описує форми організації освітнього процесу та інструментацію оцінювання.

Освітня програма реалізує Стратегії розвитку закладу освіти.

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб. У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти в залежності від безпекової ситуації.

Форми організації освітнього процесу, які може запропонувати навчальний заклад: очне навчання дистанційне навчання, змішане навчання.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Визначаючи вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою, заклад керується чинними нормативними документами у сфері освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов в межах уроку або в позаурочний час.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти, табелем навчальних досягнень учня/учениці).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти, учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голови та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки країни 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу Міністерства освіти

і науки країни від 10 липня 2019 року № 955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції країни 03 лютого за № 184/28314).

I. Освітня програма дошкільного підрозділу «Школка»

Освітня програма дошкільного підрозділу «Школка» КЗ « Миколаївська гімназія ім. Василя Земляка» окреслює підходи до планування й організації дошкільної освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма дошкільного підрозділу «Школка» розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017 року. Набрання чинності 28.09.2017р.) ;
- Закону України про дошкільну освіту (Прийняття 11.07.2001 року, в редакції станом на 31.03.2023 р.);
- Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти , нова редакція , затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021р. № 33);
- Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» , науковий керівник Огневюк В.О. (лист Міністерства освіти і науки України від 23.07.2020 р.№ 1/11-4960).

Зміст дошкільної освіти :

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально – моральному розвитку особистості, формування у дітей умінь узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

У 2024/2025 навчальному році функціонуватиме дві різновікові групи. Організовано 1 інклюзивну групу для дітей 5-6 років.

**Загальний обсяг навчального навантаження
та очікувані результати навчання**

У 2024-2025 навчальному році загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами	
	Різновікова група	
	(від 3 до 4 років)	(від 4 до 6(7) років)
Ознайомлення із соціумом	2	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча)	4	5
Сенсорний розвиток	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	14	15
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину	3,5	5,3

Освітній процес у дошкільному підрозділі здійснюється відповідно до програмно - методичного забезпечення та єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти та через Освітню програму для дітей від двох до семи років «Дитина», рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямами Базового компонента та Освітню програму для дітей від двох до семи років «Дитина».

Ключові компетентності під час здобуття дошкільної освіти формуються за різними освітніми напрямами, спрямованими на розвиток особистості дитини. Освітні напрями визначають зміст роботи дошкільного підрозділу через організацію педагогом базових (основних видів діяльності, які збагачують досвід дитини та реалізуються як особистісне надбання дитини (результат розвитку) за підтримки батьків в умовах родинного виховання.

Рівень сформованості компетентностей дошкільників різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дошкільного віку, отримання антропометричних даних в процесі спостереження за їх життєдіяльністю.

Для здійснення моніторингу якості освітнього процесу використовується методичний посібник «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник» (за загальною редакцією Т.В. Киричук, О.М. Кулик, Н.М. Шаповал.- Тернопіль: Мандрівець, 2021 р.).

Інструментарієм здійснення моніторингу є карти спостереження:

-для дітей молодшого, середнього, старшого дошкільного віку – картки «Сходишки розвитку дитини».

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього та дошкільного віку, а також індивідуальну роботу.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічна послідовність їх визначення

Зміст освітнього процесу в закладі спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина у природньому довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно- пізнавальному просторі», «Мовлення дитини».

Освітній напрям	Ключові компетентності	Зміст освітньої діяльності
« Особистість дитини»	Рухова компетентність – це здатність дитини до самостійного застосування життєво-необхідних рухових умінь та навичок, фізичних якостей, рухового досвіду в різних життєвих ситуаціях . Здоров'язбережувальна компетентність - це здатність дитини до застосування навичок здоров'язбережувальної поведінки відповідно до наявної життєвої ситуації , дотримання основ здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я у повсякденній життєдіяльності .	Передбачає: -задоволення природної потреби у руховій активності , що забезпечує оптимальний рівень фізичної працездатності, засвоєння та використання елементарних знань у галузі фізичної культури, сформованість умінь і навичок для вирішення рухових завдань у різних життєвих ситуаціях; -потребу в опануванні способами збереження та зміцнення власного здоров'я, сукупність елементарних знань про людину та її здоров'я, здоровий спосіб життя;

	<p>Особистісна компетентність – реалізується у творчій активності дитини у всіх специфічно дитячих видах діяльності (ігровій, пізнавальній, образотворчій).</p>	<p>стійка мотивація еколога – валеологічної спрямованості щодо пізнання себе та довкілля, яка спонукає до використання навичок здоров'язбережувальної поведінки;</p> <ul style="list-style-type: none"> - позитивне ставлення дитини до свого внутрішнього світу (думок, почуттів, мрій, бажань, мотивів, планів, ідеалів, цілей, прагнень); - становлення основ її світогляду і розвиненості її свідомості (пізнавальної активності, емоційної сприйнятливості дій, думок, оптимістичними переживаннями, реалістичними намірами); - сформованість самосвідомості : ідентифікації себе зі своїм «Я», позитивної самооцінки, домагання визнання іншими її чеснот, вміння співвідносити «хочу» (мотиви, наміри), «можу» (знання, вміння навички), «буду» (регуляція поведінки та діяльності), здатність уявляти себе в минулому, теперішньому, майбутньому часі; орієнтування у своїх основних правах і обов'язках; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієніч-
--	---	---

		<p>них, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності ; -формування базових якостей особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.</p>
<p>«Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»</p>	<p>Предметно-практична, технологічна компетентність – здатність дитини реалізувати творчі задуми з перетворення об’єктів довкілля з використанням різних матеріалів, що спираються на обізнаність із засобами та предметно-практичними діями, з допомогою дорослого чи самостійно у процесі виконання конструктивних, технічно – творчих завдань, завдань з моделювання . Сенсорно – пізнавальна, логіко-математична, дослідницька компетентність-це здатність дитини використовувати власну сенсорну систему в процесі логіко-математичної і дослідницької діяльності.</p>	<p>Передбачає: -творче самовираження через сформовані предметно-практичні та технологічні дії в самостійній і спільній з однолітками діяльності; -наявність пізнавальної мотивації, базису логіко-математичних, дослідницьких знань, набутих дитиною умінь і навичок (аналізу, порівняння, узагальнення, здійснення самоконтролю), пізнавальний досвід, що накопичується і використовується в різних видах дитячої діяльності; - сформованість доступних для дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об’єктів довколишнього світу; - здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності;</p>

		<p>-оволодіння способами пізнання дійсності , розвиток у неї наочно-дієвого , наочно-образного , словесно – логічного мислення; - інтеграцію змісту дошкільної освіти , формування у дітей пошуково – дослідницьких умінь , елементарних математичних уявлень , цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.</p>
<p>«Дитина в природному довкіллі»</p>	<p>Природничо – екологічна компетентність – це здатність дитини до доцільної поведінки в різних життєвих ситуаціях , що ґрунтується на емоційно – ціннісному ставленні до природи , знаннях її законів та формується у просторі пізнавальної, дослідницької, трудової , ігрової діяльності.</p>	<p>Передбачає: -природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов рослинного і тваринного світу , позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи; -ціннісне ставлення дитини до природи , що виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність , що пов'язана з природою ; дотримування правил природокористування;</p>

		-формування доступних дитині дошкільного віку уявлень про природу планети Земля та Всесвіт , розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.
«Гра дитини»	Ігрова компетентність – це здатність дитини до вільної, емоційно-насиченої, спонтанної активності з власної ініціативи , в якій реалізується можливість застосування наявних і освоєння нових знань та особистісного розвитку через прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів в ігрових та рольових діях в узагальненій формі.	<p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> -розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому; -задоволення ігрових уподобань кожної дитини, виникнення дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами; -збагачення ігрового середовища і педагогічного супроводу дорослих ; -активність та свободу дитини в організації ігрової діяльності ; -планування ігрової діяльності з врахування вікових особливостей вихованців. Перша група ігор: самодіяльні вільні ігри (ігри-експериментування , сюжетно-відображувальні, сюжетно- рольові , режисерські , театралізовані). Друга група : ігри , що організовані за

		ініціативою дорослих з метою навчання (сюжетно-дидактичні, дидактичні (словесні , з іграшками , настільно - друковані), рухливі , конструктивно – будівельні) та з метою організації дозвілля (інтелектуальні , карнавальні, обрядові , драматизації, хороводи , ігри –естафети).
«Дитина в соціумі»	Соціально-громадянська компетентність – це здатність до прояву особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини; готовність до посильної участі в соціальних подіях , що відбуваються в дитячих осередках, громаді, суспільства та спрямовані на покращення спільного життя.	<p>Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ціннісне ставлення дитини до себе, своїх прав і прав інших; -наявність уявлень про правила і способи міжособистісної взаємодії з членами сім'ї, родини, іншими людьми та вміння дотримуватись цих правил в соціально- громадському просторі; -ціннісне ставлення та повагу до культурних надбань українського народу , представників різних національностей і культур; -формування у дітей навичок соціально - визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим; -вміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.
«Мовлення дитини»	Мовленнєва компетентність – це	Передбачає:

здатність дитини продукувати свої звернення, думки, враження тощо в будь-яких формах мовленнєвого висловлювання за допомогою вербальних і невербальних засобів .

Мовленнєва компетентність об'єднує фонетичний, лексичний, граматичний, діалогічний, монологічний складники та засвідчує їх взаємозалежність і взаємозумовленість .

Комунікативна компетентність – здатність дитини до спілкування з однолітками і дорослими у рівних формах конструктивної взаємодії.

Художньо-мовленнєва компетентність – здатність відтворювати художньо – естетичні враження від сприйняття літературних і фольклорних творів засобами різних видів художньо- мовленнєвої діяльності.

-оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими , виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови ;

-засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування , елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях;

- здатність підтримувати партнерські стосунки , заявляти про свої наміри і бажання, узгоджувати свої інтереси з іншими, домовлятися , за потреби аргументовано відстоювати свою позицію;

-забезпечення духовно-емоційного розвитку дитини через органічний зв'язок із національним вихованням;

-ціннісне ставлення дитини до художнього слова як культурного явища , друкованої чи електронної книжки, достатній для художньої комунікації рівень літературної обізнаності;

-здатність дитини продукувати свої звернення, думки, враження тощо в будь-яких формах мовленнєвого висловлювання за

		<p>допомогою вербальних і невербальних засобів; - усвідомлення звукового складу рідної мови , спираючись на розвинений фонематичний слух і мовленнєве дихання; - збалансований запас слів із різних освітніх напрямів, що дає змогу добирати найбільш точні слова відповідно до ситуації мовлення; - вміння складати різні види розповідей , переказувати художні тексти тощо.</p>
<p>«Дитина у світі мистецтва»</p>	<p>Мистецько- творча компетентність – здатність дитини практично реалізовувати свій художньо –естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до видів мистецтва, елементарно застосувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях під час освітньої та самостійної діяльності.</p>	<p>Передбачає: - обізнаність дитини у специфіці видів мистецтва (художньо- продуктивній, музичній , театральній); - ціннісне ставлення до мистецтва і мистецької діяльності ; прагнення сприймати мистецтво тощо ; - формування почуття краси в її різних проявах , ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва; - розвиток творчих здібностей , формування елементарних трудових, технологічних та художньо –продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці; - формування емоційно- ціннісного ставлення до процесу продукції творчої діяльності ,</p>

«Мнемотехніка», « Палички Кюізенера » , « Коректурні таблиці (методика Н. Гавриш)», «Методика використання схем моделей для навчання дітей описових розповідей».

Перед педагогами закладу стоїть завдання – організувати таку діяльність, яка б ставила дитину перед необхідністю спрямувати свої розумові зусилля на пошук і використання наявних у неї знань і вмінь для розв'язання нового конкретного завдання.

Форми організації освітнього процесу

Набуття різних видів компетентностей дитиною шкільного віку відбувається в різних видах діяльності:

- ігровій- провідній для дітей дошкільного віку⁴
- руховій; здоров'язбережувальній ;
- особистісній;
- природничо –екологічній;
- предметно – практичній;
- технологічній ;
- мистецько- творчій;
- сенсорно- пізнавальній;
- логіко – математичній;
- дослідницькій;
- мовленнєвій;
- комунікативній;
- художньо- мовленнєвій;
- соціально- громадянській;
- навичок орієнтованих на сталий стиль життя і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосувати набуту інформацію.

Організоване навчання проводиться у формі занять , починаючи з 3- го року життя .

У освітньому процесі використовуються різні типи і види занять.

Типи занять:

- фронтальні заняття (вся група);
- групові заняття(до 10 дітей);
- індивідуально- групові заняття (до 8 дітей);
- індивідуальні заняття(1-4 дітей).

Види занять:

- комплексні заняття;
- тематичне заняття;
- комбіноване заняття;
- домінантне заняття;
- сюжетно динамічне заняття;
- інтегровані заняття.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 року № 446 «Про затвердження гранично

		позитивна мотивація досягнень; -здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо- продуктивної діяльності
--	--	--

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми напрямками. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх напрямів, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якого з освітніх напрямів порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Компететності, що сформовані у дитини в різних видах діяльності за освітніми напрямками: «Особистість дитини», «Дитина в сенсорно – пізнавальному просторі», «Дитина в природному довкіллі», «Гра дитини», «Дитина в соціумі», «Мовлення дитини», «Дитина у світі мистецтва» створюють базу для збагачення та поглиблення змісту освіти на наступних рівнях освіти у початковій та середній школі. Всі напрями дошкільної освіти продовжено в початковій школі через освітні галузі: мовно- літературну; математичну; природничу; технологічну; інформатичну; соціальну і здоров'язбережувальну; громадську та історичну; мистецьку; фізкультурну.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності освітніх програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу і початкової школи.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх напрямів Базового компоненту дошкільної освіти забезпечується та відображається у блочно- тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу в дошкільному підрозділі використовуються освітні технології, а саме: «Синквейн»,

допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Планування освітнього процесу здійснюється за блочно – тематичним принципом та режимними моментами з урахуванням освітніх ліній розвитку. Рівномірно поділяються види активної діяльності за освітніми лініями розвитку протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Крім соціально організованої освітньої зайнятості , передбачається самостійна діяльність дітей: продуктивна праця, художня діяльність , гра , спілкування та інші. За планом вихователя здійснюється індивідуальна робота з дітьми .

Заняття розпочинаються о 8 год 30хв і тривають:

- Різновікова група від 3 до 4 років -15-20 хвилин;
- Різновікова група від 4 до броків -20-25 хвилин.

Тривалість перерви між заняттями становить 10 хвилин. Тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватися за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5,10,15 хвилин відповідно віку). Проте інтегроване заняття може змінити всі інші , крім занять з фізичної культури й музичного виховання .

Види діяльності:

- організована ігрова діяльність – дидактичні, сюжетно-рольові, режисерські, рухливі, конструкторсько-будівельні, розвивальні, народні, театралізовані ігри, ігри –драматизації тощо;
- організована навчально-пізнавальна діяльність – спостереження, віртуальні подорожі, екскурсії у природу й соціум, пізнавально-розвивальні бесіди , дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті, індивідуальна робота;
- організована трудова діяльність – індивідуальні групові, трудові доручення, чергування, колективна праця, господарсько- побутова праця, самообслуговування, праця в природі , художня праця;
- організована художньо- продуктивна діяльність – образотворча , музична, літературна, театралізована діяльність , розваги . свята, індивідуальна робота;
- організована комунікативно- мовленнєва діяльність –спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, розмови, створення і розв'язання певних освітніх ситуацій , спілкування , індивідуальна робота;
- організована рухова діяльність – заняття з фізичної культури, музики, рухливі ігри, фізкультурні свята , розваги;
- вільна , самостійна ініційована дітьми , діяльність дітей у дошкільному підрозділі носить як індивідуальний , так і груповий(колективний) характер.

Форми організації самостійної діяльності: ігрова , пізнавальна , трудова, художня, рухова, комунікативна , мовленнєва тощо.

№	Ключові компе-сті	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4	Компетентност і у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
6	Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність

	компетентність	безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **наскрізні вміння**:

- читання з розумінням;
- уміння висловлювати власну думку усно і письмово; критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- уміння конструктивно керувати емоціями;

- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Технологічна
- Інформатична
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Мистецька
- Фізкультурна

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Загальний обсяг навчального навантаження:

1 клас	770 годин
2 клас	840 годин
3 клас	875 годин
4 клас	875 годин

Навчальний план початкової школи на 2024/2025н.р. розроблено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 року №743-22.

Навчальний план для 1-2 класів

№ п/п	Предмети	1 клас	2 клас
1	Українська мова	5	5
2	Іноземна мова	2	3
3	Математика	3	3
4	Я досліджую світ	7	8
5	Мистецтво	2	2
6	Фізична культура	3	3
	Усього	19+3	21+3
	Варіативна складова		
	Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без урахування часу на заняття з фізичної культури)	20	22
	Всього фінансується	22	24

Навчальний план для 3-4 класів

№ п/п	Предмети	3 клас	4 клас
1	Українська мова	5	5
2	Іноземна мова	3	3
3	Математика	4	4
4	Я досліджую світ	7	7
5	Інформатика	1	1
6	Мистецтво	2	2
7	Фізична культура	3	3
	Усього	22+3	22+3
	<i>Варіативна складова</i>		
	Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без урахування часу на заняття з фізичної культури)	23	23
	Всього фінансується	25	25

Перелік навчальних програм, визначених закладом освіти, для школи I ступеня

1-2 класи

Типова освітня програма під керівництвом Шияна Р.Б. 1-2 клас (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022р. №743-22)

3-4 класи

Типова освітня програма під керівництвом Шияна Р.Б. 3-4 клас (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022р. №743-22)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти, окреслених Типовими освітніми програмами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток»,

«Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачі освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду.

Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Інструментарій оцінювання

Вимірювання результатів навчання здобувачів освіти відбувається шляхом: формувального оцінювання, яке допомагає відстежувати особистісний розвиток здобувачів освіти і хід опановування ними навчального досвіду як основи компетентності, вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості; підсумкового (тематичного та завершального) оцінювання, під час якого навчальні досягнення здобувачів освіти співвідносяться з очікуваними результатами навчання, визначеними Типовою освітньою програмою.

III. Освітня програма базової середньої освіти для 5-7 класів

Освітня програма базової середньої освіти для 5-7 класів (далі освітня програма) спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого, відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Освітня програма початкової освіти розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття 05.09.2017р. Набрання чинності 28.09.2017р.);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Прийняття 16.01.2020р. Набрання чинності 18.03.2022р.);
- Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898, зі змінами від 30.08.2022р. №972).
- Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 235 від 19.02.2021 в редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 1120 від 09.08.2024)

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компонентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Уміння : - здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

		<ul style="list-style-type: none"> - здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; - відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження.
2	<p>Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами</p>	<p>Уміння :</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; - здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; - відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою; - відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації.

3	Математична компетентність	<p>Уміння: -передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини.</p>
4	Компетентності у галузі природничих наук і технологій	<p>Уміння: - передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності.</p>
5	Інноваційність	<p>Уміння: - передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів.</p>
6	Екологічна компетентність	<p>Уміння: -передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.</p>
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	<p>Уміння: - передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових</p>

		технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності.
8	Навчання впродовж життя	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна.
9	Громадянські та соціальні компетентності	<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію; - виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в

		різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності.
10	Культурна компетентність	Уміння: - передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва.
11	Підприємливість і фінансова грамотність	Уміння: - передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Технологічна
- Інформатична
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Мистецька
- Фізкультурна

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі закладу відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному для цього типу освітнього закладу в Державному стандарті базової середньої освіти (додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів загальної середньої освіти (додаток 3).

Загальний обсяг навчального навантаження:

5 клас	1015 годин
6 клас	1120 годин
7 клас	1190 годин

Навчальний план для 5-7 класів

(розроблений відповідно до Типового навчального плану для 5-7 класів базової середньої освіти для закладів з навчанням українською мовою Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 19.02.2021 №235 (із змінами наказ МОН від 09.08.2024 МОН №1120))

Назва освітньої галузь	Навчальні предмети, інтегровані курси	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження + години для перерозподілу		
		5 клас	6 клас	7 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3
	Українська література	2(1,5+0,5)	2(1,5+0,5)	2(1,5+0,5)
	Зарубіжна література	1,5(1+0,5)	1,5(1+0,5)	1,5(1+0,5)
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5
Математична	Інтегрований курс «Математика»	5(4+1)	5(4+1)	-
	Алгебра	-	-	3(2,5+0,5)
	Геометрія	-	-	2(1,5+0,5)
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2(1,5+0,5)	2(1+1)	-
	Географія	-	2(1+1)	2
	Біологія	-	-	2
	Фізика	-	-	2
	Хімія	-	-	1,5(1+0,5)
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1
	Вчимося жити разом	0,5	0,5	
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Україна і світ. Вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 клас»	1,5(1+0,5)	2(1,5+0,5)	-
	Історія України	-	-	1(0,5+0,5)
	Всесвітня історія	-	-	1(0,5+0,5)
	Громадянська освіта	-		0,5
Інформатична	Інформатика	1,5(1+0,5)	1,5(1+0,5)	2(1+1)
Технологічна	Технології	2(1+1)	2(1+1)	1
Мистецька	Мистецтво	1,5(1+0,5)	2(1+1)	2(1+1)
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		5,5 (7,5)	7 (9,5)	5,5 (6,5)
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		29 (31)	32 (34)	34 (35)
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26+3	29+3	31+3

Модельні навчальні програми

Відповідно до навчального плану в освітній програмі зазначається перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами). Оскільки відповідні модельні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад освіти під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- особливості та потреби учнів закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання;
- потенціал педагогічного колективу;
- ресурсне забезпечення закладу освіти;
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм;
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зав'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей;
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин.

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Українська мова: «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	Українська література: «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Січкара С.І., Шило С.Б., Авраменко О.М.
	Українська література: «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.
	Українська мова: «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	Зарубіжна література: «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної	Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж. В.,

	середньої освіти	Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудницька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Англійська мова: «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О.М., Кіор Т.М.
Математична	Математика: «Математика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Скворцова С.О., Тарасенкова Н.А.
	Алгебра: «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.
	Геометрія: «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурда М.І., Тарасенкова Н.А., Васильєва Д.В.
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» : «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Коршевнік Т.В., Ярошенко О.Г.
	Біологія: «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.
	Географія: «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук

		І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.
	Хімія: «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О. В.
	Фізика: «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.
Громадянська та історична освіта	Інтегрований курс. «Україна і світ. Вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 клас» «Україна і світ. Вступ до історії України та громадянської освіти. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Даниленко В. М., Гісем О.В., Мартинюк. О.О., Охредько О. Е., Тарасюк Т.Д.)
	Історія України: «Історія України 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О. В, Бойко В.І., Василенко Я.Л., Даниленко В. М., Мартинюк О.О., Охредько О. Е., Сирцова О.М., Тарасюк Т.Д.
	Всесвітня історія: « Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О. В., Бойко В.І., Василенко Я. Л., Даниленко В.М., Мартинюк О.О., Охредько О. Е., Сирцова О. М.
Соціальна та здоров'язбере жна	Інтегрований курс «Здоров'я безпека та добробут»: «Здоров'я, безпека та добробут. 5- бкласи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.

	Соціально-емоційне та етичне навчання: «Вчимося жити разом 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьева І. В., Хомич О. Л.
Технологічна	Технології: «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
	Технології: «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.
Інформатична	Інформатика: «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
	Інформатика: «Інформатика. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»: «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М
	Інтегрований курс «Мистецтво»: «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М
Фізична культура	Фізична культура: «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г.А., Боляк А.А.
	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В.,

		Малечко Т. А., Омельяненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С.
--	--	---

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується у безпечному освітньому середовищі та здійснюються із урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного й інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У 2024/2025 навчальному році гімназія працює за очною формою навчання.

Основною формою організації навчання є урок та класно-урочна система. Крім цього, проводяться практикуми, семінарські та факультативні заняття, навчальні екскурсії, співбесіди, індивідуальні і групові консультації, гурткова робота, домашня робота учнів.

Під час урочної та позаурочної роботи практикуються фронтальні, групові, індивідуальні форми організації навчальної діяльності учнів.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Організовано здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Для учениці 6 класу організовано індивідуальну форму здобуття освіти у формі сімейного (домашнього) навчання.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі освіти сформовано 1 інклюзивний клас - 7.

Інструментарій оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях. Оцінювання здійснюють за визначеними критеріями, які дають змогу встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні й учениці.

Оцінювання результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі.

Оцінювання здійснюють із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність і процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, педагоги визначають з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема.

Оцінювання результатів навчання здійснюють із застосуванням таких способів і засобів: усного (опитування індивідуальне, групове тощо); письмового (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази тощо, а також діагностувальні роботи, диктанти й ін.); практичного (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей з використанням електронних засобів навчання тощо); комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання, кілька змістових одиниць певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом) / кількох тем чи розділу і передбачають оцінювання (за кількома групами результатів або їх складниками).

Семестрове оцінювання здійснюють за групами результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку.

IV. Освітня програма базової середньої школи для 8-9 класів

Освітня програма базової середньої освіти для 8-9 класів розроблена на виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405. Програма окреслює підходи до планування й організації навчальним закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, коротко вказує відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Досягнення мети та виконання завдань базової середньої освіти забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним</p>

		<p>рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p>

	технологіях	<p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та</p>

		<p>захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p>

		Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, що враховані при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища, окремі предмети, предмети за вибором, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу.

Навчальні плани реалізують освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через інтегровані курси і навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
 Суспільствознавство
 Мистецтво
 Математика
 Природознавство
 Технології
 Здоров'я і фізична культура

Загальний обсяг навчального навантаження:

8 клас	1120 годин
9 клас	1172,5 годин

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи II ступеня, що складені на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Навчальний план для 7-9 класів

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на	
		8	9
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-
	Мистецтво	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3

	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		28,5 +3	33
Варіативна складова			
Гранично допустиме навчальне		33	33
Всього		31,5	32,5

**Перелік навчальних програм,
визначених закладом освіти, для школи II ступеня
(затверджені наказами МОН від 20.04.2018 № 405)**

№п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео - уроки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття, практичні

заняття і заняття практикуми, оглядова конференція (для 8-9 класів), оглядова екскурсія.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів. Форми організації освітнього процесу повинні уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів зокрема виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти».

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів з системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи.

Оцінки слугують для аналізу індивідуального прогресу і плануванню індивідуального темпу навчання, а не ранжуванню учнів. Оцінки розглядаються як рекомендація до дії, а не присуд.

Усього прошито, пронумеровано
та скріплено гербовою печаткою школи
45 аркушів
(сорок п'ять)

Директор

КЗ «Миколаївська гімназія

Ім. Василя Земляка»

С.А. Матвієнко

